

11 лютага
2010 г.
№ 6 (200)

РАЗБОР «ПАЛЁТАЎ»

ПРА ХІБЫ ЖЫЦЦЯ — УСЛЫХ І ПРЫ НАРОДЗЕ

У аграгарадку Баркалабава на сельскім сходзе публічна выхоўвалі нядбайных бацькоў, п'яніц і правапарушальнікаў

У Быхаўскім раёне адрадылі даўноўтрадзіць правядзення сходаў, на якіх абмяркоўваюць праблемы бяспекі жыцця, праводзіць прафілактыка п'янства і правапарушэнняў. 4 лютага такі сход прайшоў у Баркалабаўскім сельсавеце.

Напярэдадні сходу адбыліся канцэрт мастацкай самадзейнасці і выставы-продажы. У мясцовым Доме культуры наладзілі гандаль гаспадарчымі і харчовымі таварамі. Міліцыя зрабіла выставу канфіскаванай зброі і злачынных прыладаў. Выратавальнікі на радысце дзятве дэманстравалі шырокія магчымасці новай спецтэхнікі.

У глядацкай зале Дома культуры быў аншлаг: заняты ўсе паўтары сотні месцаў, ды яшчэ ў прыходах людзі стаялі. У прэдыюме — прадстаўнікі ўлады, МНС, міліцыя, суда і пракуратуры. Вёў сход старшыня Баркалабаўскага сельскага Савета Іван СКРЫПЦОЎ.

Курэнне ў лужку ў п'яным стане, наступствы пажараў і прыродных катаклізмаў, прадурліненне крадзяжоў электраэнергіі, правільнае карыстання газавым абсталяваннем — гэта далёка не ўсе тэмы прамой на сходзе. Да таго ж словы ілюстравалі відэафільмамі: у іх наглядна паказвалі, як людзі спачатку п'юць гарэлку, а потым збіваюць сваякоў, учыняюць злачыныя, валяюцца пад агароджамі, дзе, здаецца, часам і паміраюць.

Убачылі сябе на вялікім экране і некаторыя мясцовыя жыхары.

— Мы засяродзілі ўвагу не на пенсіянерах, якія жыццё дажываюць, а на маладых людзях, якія выхоўваюць дзяцей, — расказаў Іван Скрыпцоў. — Вось і прайшлі па трох нядудных сем'ях. У адной знайшлі незаконную электрапробку, у іншай дзеці разабралі адзін з пажарных апамяшальнікаў, а ў трэцяй маці аказалася ў невярозным стане. Таму нашы «зоркі» чырванелі і нават плакалі пад шумок залы.

Ёсць і станоўчыя прыклады. Сям'я, у якой выхоўваецца 5 дзяцей, яшчэ нядаўна таксама стаяла на ўліку як нядудная. Цяпер бацькі выправіліся, маюць добрую рэпутацыю. Значыць, можна і з такімі праблемамі справіцца!

Наглядзчыца на тое, што колькасць злачынаў і правапарушэнняў у Баркалабаўскім сельсавеце скарацілася летась на трэць, усё ж і тут ёсць праблемы. Напрыклад, міліцыя прадэманстравала, як мужчына прадаваў віно з-пад крысы. Яшчэ трох п'яных заўважылі ў грамадскіх месцах.

Парушальніку запрасілі на сцэну ды прымусілі апраўдацца пры ўсім народзе. Давалі выказанні і іх аднавяскоўцам: былі і заступнікі, але большасць антыграмадскія паводзіны асудзіла.

— Народ не падманеш, — разважае старшыня сельскага Савета. — Людзі п'яныя ў маці, як яна будзе ў вочы аднавяскоўцам глядзець, калі ў яе забяруць дзяцей і зробіць абавязанай асобай. Іншыя гаварылі, што вясковасць жыццё цяжкае. А ім пярэчылі: маўляў, пасля вайны галадалі, але дзяцей гадвалі такім чынам, што на іх цяпер дзяржава трымаецца. Карацей, сход быў напоўнены эмоцыямі і доўжыўся дзве гадзіны.

Каб замацаваць уражанне, медык расказаў пра наступствы п'янства для арганізма чалавека, а правааслаўны святар — для душы.

Паводле прапановы старшыні Быхаўскага раённага Савета дэпутатаў Валерыя ШКАПЦОВА, баркалабаўскія вяскоўцы прынялі на сваім сходзе рэзалюцыю. Усе пагадзіліся, што намагаюцца і саміх людзей трэба накіраваць на барацьбу і прадурліненне п'янства. Самае галоўнае — не быць абякавымі да праблемаў сваіх суседзяў і аднавяскоўцаў і дапамагаць тым, хто трапляе ў цяжкае жыццёвую сітуацыю.

— Мяркую, што людзі, праблемы якіх абмеркавалі на сходзе, адчулі ўсё і будуць выпраўляцца, — дадаў Іван Скрыпцоў. — У нас ёсць сем'я, якія літаральна жывуць пад наглядом: раніцай іх кантралюе школа, удзень — сельскі Савет, увечары — міліцыя. Супраць такіх і накіраваны метады прынароднага разбору.

Ілона ІВАНОВА.

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА.

— Сітуацыя з нядуднымі сем'ямі ў раёне была некрываная і да выхаду Дэкрэта № 18, — патлумачыла начальнік аддзела адукацыі райвыканкама Валерыя ШКАПЦОВА. — Проста раней гэтым займаліся мы, камісія па справах няпоўнагадовых, інспекцыя па справах няпоўнагадовых. А Дэкрэт абавязаў працаваць усе службы ў адной жаўтцы, таму і вынікі атрымаліся лепшыя. У нашым аддзеле створаны каардынацыйны савет па выяўленні і ўліку няпоўнагадовых, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы і маюць патрэбу ў дзяржаўнай абароне. У яго склад уваходзяць прадстаўнікі раённай балніцы, рэгіянальнай газеты, аддзела ўнутраных спраў, ваенкамата, МНС, камунальнай і нават пратэрайскіх мясцовага прышколы. Можна казаць, што ўвесь раён працуе па гэтым Дэкрэце.

Кожная служба, кожная арганізацыя адчула сваю адказнасць за становішчына спраў у нядудных сем'ях. Цяпер не толькі школа гэта стала хваляваць, але абсалютна ўсіх. Напрыклад, кіраўнік СВК сёння на роўных з дырэктарам школы адказвае за становішчына спраў у такой сям'і. Сумесная скаардынаваная дзейнасць і дала магчымасць атрымаць большы станоўчы эффект.

Дзяцей у нядудных бацькоў забралі ў дзяржаўны ўстанова і раней, але з выходам Дэкрэта ўвага была сканцэнтраваная менавіта на ўзмацненні адказнасці абавязаных татаў і маці па кампенсаванні расходаў дзяржавы на ўтрыманне малых. Адпаведна ўзрастаў і адказнасць бацькоў за выхаванне сваіх дзяцей.

— Усім патлумачылі палажэнні гэтага Дэкрэта, і людзі падлічылі, колькі ў іх будзе заставацца грошай пасля таго, як з іх вылічаць за ўтрыманне дзяцей, — працягвае Валерыя ШКАПЦОВА. — Гэта стала свайго роду выхаваўчым момантам, прычым даволі дзейным. Многія нядудныя

«СКАЖЫЦЕ, МАМА НЕ ЗВАНІЛА?»

Пасля прыняцця Дэкрэта № 18 колькасць дзяцей, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы, у Чашніцкім раёне зменшылася ўдвая. Па-першае, больш кантралюючых органаў цяпер задзейнічана ў рабоце з «цэжкімі» сем'ямі, па-другое, больш жорсткімі сталі меры, якія прымяняюцца да гора-бацькоў.

бацькі задумаліся і прыйшлі да высновы, што лепш яны самі будуць выхоўваць сваіх малых, чым плаціць за іх выхаванне дзяржаве.

У раёне ёсць шмат прыкладаў, як пагроза «пакарання рублём» прымусіла выпіхоў змяніцца. Так, у разведзенай грамадзянін А. з-за яе празмернай схільнасці да алкаголю траіх дзетак дзяржаўная служба забралі ў прытулак (разглядалася пытанне аб пазбаўленні яе праваў на дзяцей). Як абавязаная асоба жанчына вымушана была плаціць у месяц па 160 тысяч рублёў на кожнага малюга. Такое фінансавое ўзрушэнне моцна паўплывала на маці. Яна ўзялася за розум, кінула піць, уладкавалася на працу. Дзяцей ёй вяртаюць. У адваротным выпадку іх пазбаўляюць бацькоўскай праваў і яны будуць абавязаны аплачваць утрыманне дзяцей гадамі, пакуль тыя не вырастуць.

— Мы не адразу забіраем дзіця з сям'і, — падкрэсліла начальнік аддзела адукацыі. — Праблемную сям'ю мы спачатку ставім на ўнутрышкольны ці ўнутрысадовы ўлік. Калі папярэдня работа вынікае не дае, прызнаём сям'ю СНС (у сацыяльна небяспечным становішчы). Складаем новыя праграмы работы, задзейнічаем іншыя службы (і СВК, дзе бацькі працуюць, і ФАПы, і ўчастковага міліцыянера і г.д.). Выклікаем бацькоў на камісію пры сельскім Саветзе, на пасяджэнне каардынацыйнага савета ў аддзел адукацыі. І толькі калі і гэтая работа не дае станоўчага эфекту, прызнаём дзіця маючым патрэбу ў дзяржаўнай абароне і змяшчаем у сацыяльны прытулак.

На ўсіх гэтых этапах ідзе мэтанакіраваная работа з сям'ёй па наладжанні дзіцяча-бацькоўскай адносінаў. Вы ж разумееце, калі бацькі ўжо аддаюць перавагу не дзецям, а алкаголю, ні пра якія маральныя тасункі ў сям'і гаварыць не даводзіцца. Асноўная заданая ўсіх тасунаў служба — наладжанне такіх тасунаў і стварэнне маральных умоваў для таго, каб дзіця можна было вярнуць. Усе службы раёна задзейнічаны ў тым, каб вывесці сям'ю з крызіснай сітуацыі. І, як правіла, вяртанне дзяцей у біялагічныя сем'і ў нас перавышае 50 працэнтаў.

Праўда, дадала Валерыя ШКАПЦОВА, дадала Валерыя ШКАПЦОВА, калі дзетак забяспечыць малому маральным умовам пражывання. Дзіця забралі ў прытулак, і ён ужо лічыцца абавязанай асобай і пералічвае грошы прытулку. На адно дзіця — 320 тысяч у месяц. Калі ў чалавека заробак меншы ці дзіцяці некалькі (3-4), і з гэтай прычыны ён не можа заплаціць су-

му цалкам, тады ён адлічвае 70 працэнтаў свайго заробку. Магчыма сітуацыя, калі разнішнем суда — пры наяўнасці важкіх прычын — сума штомесячных выплат на дзяцей можа быць зменшана. Але кампенсавачь расходы дзяржавы цалкам усё адно прыйдзецца, проста гэтае «здавальненне» расцягнецца на значна большы перыяд. За паўгода, што няпоўнагадовыя знаходзяцца ў прытулку, нядудныя таты і мамы маюць шанец узяцца за розум (навесці парадкаў у хаце, закадзіравацца, уладкавацца на працу) — тады дзіцяці ім вяртаюць. У адваротным выпадку іх пазбаўляюць бацькоўскай праваў і яны будуць абавязаны аплачваць утрыманне дзяцей гадамі, пакуль тыя не вырастуць.

— Мы не адразу забіраем дзіця з сям'і, — падкрэсліла начальнік аддзела адукацыі. — Праблемную сям'ю мы спачатку ставім на ўнутрышкольны ці ўнутрысадовы ўлік. Калі папярэдня работа вынікае не дае, прызнаём сям'ю СНС (у сацыяльна небяспечным становішчы). Складаем новыя праграмы работы, задзейнічаем іншыя службы (і СВК, дзе бацькі працуюць, і ФАПы, і ўчастковага міліцыянера і г.д.). Выклікаем бацькоў на камісію пры сельскім Саветзе, на пасяджэнне каардынацыйнага савета ў аддзел адукацыі. І толькі калі і гэтая работа не дае станоўчага эфекту, прызнаём дзіця маючым патрэбу ў дзяржаўнай абароне і змяшчаем у сацыяльны прытулак.

На ўсіх гэтых этапах ідзе мэтанакіраваная работа з сям'ёй па наладжанні дзіцяча-бацькоўскай адносінаў. Вы ж разумееце, калі бацькі ўжо аддаюць перавагу не дзецям, а алкаголю, ні пра якія маральныя тасункі ў сям'і гаварыць не даводзіцца. Асноўная заданая ўсіх тасунаў служба — наладжанне такіх тасунаў і стварэнне маральных умоваў для таго, каб дзіця можна было вярнуць. Усе службы раёна задзейнічаны ў тым, каб вывесці сям'ю з крызіснай сітуацыі. І, як правіла, вяртанне дзяцей у біялагічныя сем'і ў нас перавышае 50 працэнтаў.

Праўда, дадала Валерыя ШКАПЦОВА, калі дзетак забяспечыць малому маральным умовам пражывання. Дзіця забралі ў прытулак, і ён ужо лічыцца абавязанай асобай і пералічвае грошы прытулку. На адно дзіця — 320 тысяч у месяц. Калі ў чалавека заробак меншы ці дзіцяці некалькі (3-4), і з гэтай прычыны ён не можа заплаціць су-

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Матэматыка з географіяй

Жыхары Чыжахі лічаць сваю вёску цэнтрам Еўропы

Гэты край нібыта абішлі бокам «гучыня» гістарычныя падзеі, тут ніколі не было свайёй царквы, касцёла і старажытных помнікаў архітэктуры, а ў наваколлі няма ўнікальных ці нават проста вядомых вытворчарэч. Аднак ці не кожны з мясцовых жыхароў перакананы, што Чыжаха — населены пункт адметны. Прычым, пры пэўных умовах гэта вёска магла б аказацца «на слыху» ва ўсёй Еўропе.

АД ГАНЧАРОЎ ДА ДАЧНІКАЎ

Першы «афіцыйны» ўспамін пра Чыжаху звязаны з адкрыццём тракту Мінск—Ігумен—Бабруйск, ёсць дакладныя звесткі, што адна з паштовых станцый на тракце размясцілася якраз у цяперашняй вёсцы, і было гэта ў 1795 годзе. І усё ж адносна «малады ўзрост» трэба паставіць пад сумненне, бо ёсць іншая акалічнасць. Літаральна ў наваколлі Чыжахі знаходзіцца гарадзішча, прычым археалагічныя раскопкі і знаходкі рэшт-каў посуду, слядоў пахаванняў, вельмі рэдкіх жалезных і бронзавых шпілек засведчылі — са старажытных часоў тут жылі людзі. А само гарадзішча на малюўнічым беразе Бярэзінскага мясцовага раёна дагэтуль так і завуць — Гарадком.

Не менш забытаная справа і з назвай самой Чыжахі. Як быццам «паралелі» з вядомай птушчай выглядаюць даволі пераканана, але паверыць тым, хто раіць «шукаць вытокі» па ўласным прывішчы Чыж аднаго з колішніх тутэйшых ганчароў-умельцаў, таксама можна. Взякай, добрай гліны тут сапраўды шмат, месцамі ляжыць яна на ўзроўні неіккі 20—30 сантыметраў ад паверхні глебы, так што «прабіць» звычайную свідравіну для вады — ужо праблема. Але праблема не меншая — адшу-

каць таго ж ганчара. Гэтага рамяства ў вёсцы ўжо няма. Затое Чыжаха дагэтуль славуэта добрымі пенкамі, які і шмат стаці годдзю таму тут плыццё кашы, а яшчэ — робяць свае паяскі. Магчыма, чыжахская саматканка і саступаюць слуджкам, аднак тое, што традыцыі захаваліся — факт ужо цікавы.

— Хутчэй за ўсё, прычына ў тым, што нашы людзі ніколі не адрываліся ад зямлі і звыкліх занятаў, і сёння, калі ўсё можна купіць у краме, яны трымаюць шмат кароў, парсюкоў і курэй, многія маюць качак і гусяў, а некаторыя — гадуюць трусю і займаюцца пчалярствам, — заўважае жыхарка Чыжахі, работніца Багушэвіцкага сельвыканкама Таццяна Жукоўская. — А яшчэ чыжахаў немагчыма ўявіць без лесу і рэчкі. Ці не кожны хадзіць па грыбы, большасць нарыхтоўвае і здае ягады, а сёй-той займаецца палываннем. І нядзіўна: тых жа ласёў раз-пораз можна пабачыць літаральна на дарозе, каля вёскі спакойна гуляюць лісы, а дзікоў развясло чым дзве сотні чалавек, ёсць свае кары, адпраўную бату — калі натрапіць на бульбяныя палеткі, то спыніць іх амаль немагчыма.

Аднак чарніцы, грыбы, рэчка, дзе трапляецца нават сам, і вялікая колькасць звыроў — адметнасці далёка не адзіныя. Ад Чыжахі да Беразіно амаль тры з паловай дзясяткі кіламетраў, і роўна такой жа будзе адлегласць да найбліжэйшага прамысловага прадпрыемства. Словам, па ўсім «прыкметах» край цягне на «дачны», і ў гэтым плане папулярнасць вёскі сапраўды расце. Літаральна за два апошнія гады кошт жылля тут павялічыўся ці не ў чатыры разы, сёння за больш-менш прыстойную хату могуць папрасіць ужо 5-6 тысяч «умоўных адзінак», але пустых дамоў усё адно няма. Попыт выдываюць перавышае прапанову, а адсюль — і планы па развіцці аграэкалогіі. Праўда, гаворка ідзе аб лічынчых прыватных праектах, тым часам у пэўных варунах Чыжаха магла б стаць не менш «брэндывым» месцам, чым прыляцка Палессе ці Браслаўскія азёры.

— Тым больш, што нягледзячы на аддаленасць ад райцэнтра, Чыжаха мае адзін істотны «плюс». Яна размешчана каля травы, што вядзе на Ялізаву і Асіповічы, а ў сваю чаргу гэта — магчымасці транзітны ўзле перавагі чыгункі.

Сярод многіх пераваг Чыжаха мае адзін істотны «плюс». Яна размешчана каля травы, што вядзе на Ялізаву і Асіповічы, а ў сваю чаргу гэта — магчымасці транзітны ўзле перавагі чыгункі.

Сярод многіх пераваг Чыжаха мае адзін істотны «плюс». Яна размешчана каля травы, што вядзе на Ялізаву і Асіповічы, а ў сваю чаргу гэта — магчымасці транзітны ўзле перавагі чыгункі.

Сярод многіх пераваг Чыжаха мае адзін істотны «плюс». Яна размешчана каля травы, што вядзе на Ялізаву і Асіповічы, а ў сваю чаргу гэта — магчымасці транзітны ўзле перавагі чыгункі.

Сярод многіх пераваг Чыжаха мае адзін істотны «плюс». Яна размешчана каля травы, што вядзе на Ялізаву і Асіповічы, а ў сваю чаргу гэта — магчымасці транзітны ўзле перавагі чыгункі.

Сярод многіх пераваг Чыжаха мае адзін істотны «плюс». Яна размешчана каля травы, што вядзе на Ялізаву і Асіповічы, а ў сваю чаргу гэта — магчымасці транзітны ўзле перавагі чыгункі.

Сярод многіх пераваг Чыжаха мае адзін істотны «плюс». Яна размешчана каля травы, што вядзе на Ялізаву і Асіповічы, а ў сваю чаргу гэта — магчымасці транзітны ўзле перавагі чыгункі.

Сярод многіх пераваг Чыжаха мае адзін істотны «плюс». Яна размешчана каля травы, што вядзе на Ялізаву і Асіповічы, а ў сваю чаргу гэта — магчымасці транзітны ўзле перавагі чыгункі.

Сярод многіх пераваг Чыжаха мае адзін істотны «плюс». Яна размешчана каля травы, што вядзе на Ялізаву і Асіповічы, а ў сваю чаргу гэта — магчымасці транзітны ўзле перавагі чыгункі.

Не ўпусціць магчымасць

«Удзел у выбарах можа дапамагчы ў распусцісуджанні беларускай мовы» — з гэтых слоў пачынаецца заява Сакратарыята Таварыства беларускай мовы, якая днямі з'явілася ў электронных СМІ.

У 1990 годзе, дваццаці гадоў таму, быў прыняты Закон «Аб мовах», а таксама адбыліся першыя дэмакратычныя выбары ў Вярыжоўны Савет БССР і мясцовыя Саветы.

Тады ТБМ здолела вылучыць сотні кандыдатаў у дэпутаты ўсіх узроўняў. З іх у Выржоўны Савет трапіла 13 чалавек, а ў мясцовыя Саветы дэпутатаў — аж некалькі сотняў (асабліва гэта датычыцца Мінска і некаторых іншых буйных гарадоў Беларусі). «Дзякуючы намаганням дэпутатаў пачаў рэалізоўвацца Закон «Аб мовах», — гаворыцца ў заяве.

У красавіку 2010 года адбудуцца выбары ў мясцовыя Саветы Беларусі. Папраўкі, унесеныя ў выбарчае заканадаўства, дазваляюць значна палічыць, чым у мінулыя гады, вылучацца і рэгістравацца кандыдатамі ў дэпутаты. У сувязі з гэтым ТБМ заклікае прыхільнікаў роднай беларускай мовы прыняць самы актыўны ўдзел у выбарах.

«У вас ёсць унікальная магчымасць зрабіць свае праграмы па-беларуску, змясціць у іх патрабаванні аб стварэнні ў вашай выбарчай акрузе беларускамоўных школ і класоў, аб вяртанні гістарычных назваў нашым вуліцам і плошчам і ўшанаванні памяці нашых гістарычных герояў, навукоўцаў і асветнікаў», — звяртаецца Сакратарыят ТБМ да патэнцыйных кандыдатаў у дэпутаты. І нагадае, што найлепшы вылучацца шляхам збору подпісаў, бо гэта дае магчымасць пачаць кантактаваць з выбаршчыкамі па-беларуску значна раней.

Той, хто пераможа на выбарах, атрымае дзякуючы дэпутаткім паўнамоцтвам магчымасць чатыры гады адстоіваць правы беларускамоўных грамадзян нашай краіны як на сесіях мясцовых Саветаў, так і ў штотдзённым жыцці, гаворыцца ў заяве.

КАМПЕТЭНТНА

КААРДЫНАЦЫЯ Ў МЕЖАХ РАЗУМНАГА

На пытанні «МС» адказвае начальнік упраўлення па ўзаемадзеянні з органами мясцовага самакіравання Сакратарыята Савета Рэспублікі, адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання Аляксей СЦЕПАКЕНКА.

— Савет па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання быў створаны пры Савете Рэспублікі Нацыянальнага сходу тры гады таму. Якія задачы паставіла перад сабой сваёй структура, якія пытанні трапілі ў яе «поле зроку»?

— Самае галоўнае — гэта, безумоўна, каардынацыя дзейнасці ўсіх мясцовых Саветаў. Рэч у тым, што раней у нас не было структуры, якая займалася б такой каардынацыяй. У адпаведнасці з нашым заканадаўствам, Саветы ў сваёй дзейнасці з'яўляюцца незалежнымі. Вышэйстаячыя Саветы (базавыя ў адносінах да першасных, абласныя ў адносінах да базавых) аказвалі толькі арганізацыйна-метадычныя, канстытуцыйна-прававое садзейнічанне ў вырашэнні пытанняў, — і не больш за тое. Іх дзейнасць не была «замкнёная» на адной структуры. Ну а потым, у адпаведнасці з Указам № 21, быў створаны Савет па ўзаемадзеянні. Менавіта па ўзаемадзеянні — бо гаворка ідзе не пра кіраванне, а пра аказанне садзейнічання. Інакш кажучы, мы (я маю на ўвазе Савет па ўзаемадзеянні) падчас вырашэння тых ці іншых праблем павінны прадстаўляць і абара-

няць інтарэсы мясцовых Саветаў на рэспубліканскім узроўні.

Другі важны кірунак нашай работы — вывучэнне, абгульчэнне і распусцісуджанне цікавых напрацовак, так бы мовіць, перадавога вопыту. Усё ж Саветы ў нас працуюць парознаму. Нельга не заўважыць, што за апошнія гады з'явілася больш сістэмнасці, канкрэтны і іх дзейнасці. Лепшыя напрадоўкі мы па крупіцах збіраем і імкнёмся даводзіць да ведама іншых Саветаў.

Забягаючы крыху наперад, скажу, што Савет па ўзаемадзеянні сапраўды адбыўся, ён стаў патрэбны і запатрабаваны — думаю, гэта адчулі і прадстаўнічыя органы на месцах.

— У вас складалася ўжо практыка правядзення выязных пасяджэнняў. Што гэта дае? Як фарміруецца тэмы для абмеркавання?

— Савет па ўзаемадзеянні, па-першае, будзе працу ў адпаведнасці са сваім планам. І хоць усе сітуацыі, якія часам «падкідае» жыццё, безумоўна, не прадугледзілі, але пэўныя накірункі мы ўсё ж вызначаем і бярэм за аснову. Удакладно, што ўсе члены Савета па ўзаемадзеянні — а гэта старшыні абласных Саветаў дэпутатаў, шэраг старшыняў раённых і сельскіх Саветаў, прадстаўнікі органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання — працуюць на грамадскіх пачатках (усяго 30 чалавек). Тэмы для абмеркавання, як правіла, прапануюць члены Савета і старшыні абласных Саветаў дэпутатаў. Скажаць, што мы вызначаем для выездаў нейкія «ўзорна-паказальныя» адрасы, было б няправільна. Хутчэй, арыентуемся на тую тэрыторыю, сель-

саветы, у якіх ёсць праблемы, характэрныя ў асноўным для многіх рэгіёнаў. І на іх прыкладзе спрабуем знайсці агульныя шляхі вырашэння.

Ну а чаму менавіта некуды выязджаем? Разумеюць, сама падрыжкоўка да мэрпраемства ўжо нейкім чынам абавязвае мясцовыя ўлады наводзіць на тэрыторыі парадкаў. Гэта зусім не азначае, што яны кідаюцца, як у тым анекдоте, фарбаваць траву. Усё ў межах разумнага. Вы ж, напэўна, калі чакаеце прыходу гасцей, таксама стараецеся прыбраць у хаце?

Ды і, як кажучы, лепш адзін раз убачыць нешта на свае вочы, чым сем разоў пачуць. Выезд на месца — гэта магчымасць прамога кантактавання, непасрэдных зносін. І не толькі з кіраўнікамі раёна ці сельскага Савета, але і з дэпутатамі, і са звычайнымі грамадзянамі, якія пражываюць на гэтай тэрыторыі. Тут ужо цяжка, скажам так, пусціць пыл у вочы, прадэманстраваць выключна «фасад»... На мой погляд, такая форма работы дастаткова эфектыўная яшчэ і таму, што на дапушчаныя памылкі, недахопы ў рабоце кіраўнікаў мясцовых Саветаў паказваюць іх жа калегі, а не вышэйстаячыя службовыя асобы. Казфіцыент карыснага дзеяння такой крытыкі дастаткова высокі.

Хачу падкрэсліць, што падчас такіх выездаў асабліва ўвага звяртаецца на забеспячэнне комплекснага, збалансаванага развіцця тэрыторыі. Можна ж, у прычыне, надзірна развівацца, але пры гэтым развівацца аднабакова. Між тым, ва Указе № 21 ёсць адзін пункт, на які не ўказе і не

Фота Марыя ЖЫЛІНКАЎ.

заўсёды звяртаюць увагу. Я маю на ўвазе абавязнасць рэгулявання сацыяльна-эканамічнага развіцця тэрыторыі. У адпаведнасці з Канстытуцыяй, кожны грамадзянін, незалежна ад месца пражывання, мае гарантаванае права карыстацца шэрагам дабротаў. А ў нас узроўні развіцця тэрыторыі дзе-нідзе розныя, і не заўсёды гэтыя даброты прадстаўлены аднолькава і ў належным выглядзе. Так што нашы наведванні дапамагаюць вызначыць, якія кірункі на месцах развіваюцца лепш, а дзе адбываецца адставанне.

У рэшце рэч, і выяўлены пасяджэнні, і работа па іх падрыхтоўцы, і сустрэчы ў рэгіёнах падпарадкаваны адной задачы: вывучэнню праблем глыбінкі і іх абгульчэнне — з далейшым выходам на органы дзяржаўнага кіравання ў іх рашэння.

— У такім разе, якія праблемы удалося вырашыць Савету па ўзаемадзеянні за час свайго існавання?

— Тут можна шмат гаварыць, але прывяду толькі апошнія прыклады. У пачатку мінулага года старшыня Савета па ўзаемадзеянні Барыс Васільевіч Батура праводзіў сустрэчу са старшынямі сельскіх Саветаў. Удз